

Василь Довжик

І ЖАЧОК І КВІТКА

Василь Довжик

І ЖАЧОК І КВІТКА

КАЗКА

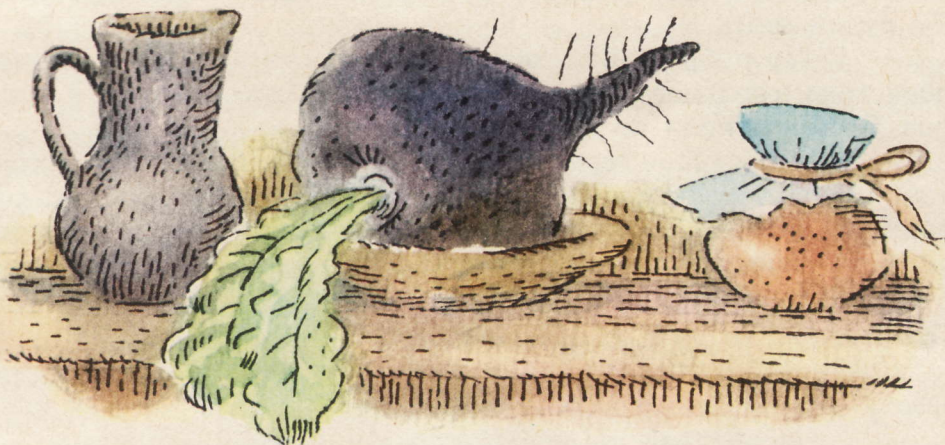
Для дошкільного віку

Художник
ЯКИМ ЛЕВИЧ

КИЇВ «ВЕСЕЛКА» 1987

НЕРОЗВАЖЛИВЕ ЇЖАЧЕНЯ

Був собі їжачок з кривими ніжками. І такий він був лагідний, смирний та несміливий, що далі вже нікуди: слово соромився за себе мовити. Нітився, затинався перед кожним, коли мав про щось говорити. Здавалося їжачкові, що всі тільки й дивляться на його кривульки та нищечком насміхаються з нього. Він тоді пирхав та чмирхав замість мови і це справді смішило сторонніх, а їжачка до сліз доводило. Тому вдень він, згорнувшись клубочком, відлюдькувато сопів собі у затінку ліщини, а смерком виходив на полювання.

Мав той їжачок одне-єдине їжаченя та більш нікого: ні родини, ні дружини.

Мале росло без матері, тож батько, жаліючи, частенько потурав дитині, не дуже сварив за пустоці. Та й доки він пирхав та затинався, вимовляючи той докір, мале починало хіхикати. Правду кажучи, не зовсім слухняне вдалося їжаченя, хоча було ще й зовсім крихітне і голочки мало іще ніжні, як пушок, і неколючі.

Одного разу, отак пустуючи, їжаченя накупалося в холодному струмку, що неподалік в'юнився у високій траві. З обіду заболіла їжаченяткові голова, надвечір знялася температура, підкинувся жар. Старому їжачкові душа розривалася з розпуки, але дитинячу хворобу не виймеш і не перекладеш на себе.

— Що його робити? — бідкався їжак, покректуючи та зітхаючи.— Ти полеж, а я, мабуть, покличу лікаря...— хапався він.

— Ой!.. Не треба лікаря! Я боюся...— пхилькало їжаченя.—
Не кидай мене!

— Лікар добрий. Він тобі ліків дасть, ти вип'єш — і голівка перестане, горло не болітиме...— вмовляв їжак ласкаво і потерпав, бо сам ніколи не ходив до лікаря.

— Ліки гіркі!..— вередувало мале, а старий вже не знаходив собі місця — боявся покинути їжаченя без догляду. Тож коли воно на хвильку знесилено приплющило очі, їжак вискочив із затишку і чимдуж подався до крота, що добре знався на травах і корінцях.

ДИВНИЙ ЛІКАР

— Хто там на черзі? — спитали з темного віконечка під кротовою горою.

— Я.

— Що у вас?..

— Та те...— знітився їжак, хоч і не бачив, перед ким.— Мені потрібен лікар.

— Я — лікар. Що болить? — засопіло в норі.

— Та те... мені не той...— затинався їжачок.— А серце і той...

Хотів сказати, що серце і душа болить йому за дитину, але затнувся знову.

— Серце? — перепитав лікар.— Обслухаємо!

Висунулася з темної дірки трубка. Їжачок аж назад поточився:

— Та те...

— Не розмовляти. Підступіть ближче. Не дихайте. Дихайте. Так, відчувається перевтома і кисневе голодування. Частіше гуляти на свіжому повітрі, а серце ваше здорове.

— Я хотів сказати серце і той... душа...

— Душа?! Обстежимо! Простягніть передні лапки вперед. Що з вами? Сміливіше. Так! Тепер угору. Станьте на кінчики лапок, потягніться. Присядьте. Встаньте. Присядьте. Ви цілком здоровий! Можете отак навприсядки танцювати до самого дому,— пожартував лікар.

— А чи не могли б ви те... пройтися зі мною?

— Та ви що?! — обурився лікар.

Треба сказати, що кріт був дуже обережний. Лікував бідолах, але на поверхню не вилазив ніколи. «Хто його знає,— думав він,— що в них на мислі. Одне справді нездужає, а інше — хитре, як лисиця, прикинеться хворим та нещасним — висунеш носа, а воно тебе і вхопить. Сам незчуєшся, коли і схрумає!.. Про їжаків

2

також усякі чутки ходять. Молочко вони люблять, але ж і до м'яся бувають ласенькі. Гадюку отруйну запросто можуть уколошкати! Вчепиться зубами за хвіст, згорнеться клубочком, наїжиться, а змія всім тілом в'ється та об колючки б'ється, доки згине. А який їжачок не промине мишку зловити, як і кіт... Еге, лікуй та й сам бережися!..»

— Мені потрібна невідкладна допомога, — мовив їжак повільно, не затинаячись.

— Як вам не соромно! У мене ж зібралася ціла черга хворих на вечірній прийом! Вигадали собі хворобу і...

— Вислухайте мене!..

— Я вже вас обслунав і обстежив. Ідьте геть, не морочте голову. Хто там на черзі?

— Хто на черзі? — оглянувся їжак. — Нема. Нікого нема. Я на черзі! — у нього й голос змінився від хвилювання.

— Що у вас?.. — байдуже пролунало з чорної дірки.

— Дитина... — ледве видихнув їжачок.

Висунувся стетоскоп, завмер. Висунувся молоточок і теж завмер.

— Де ж ваша дитина?

— Вдома. Вона не встає.

— Що з нею?

— Отаке і отаке. Накупалося. Захворіло. Жар не спадає...

— Жар не спадає?! Потрібна невідкладна допомога! Хто там на черзі?

— Я на черзі... — сумно мовив їжак.

— Прийом закінчено. У мене — терміновий виклик.

— А що ж мені робити?

— Ідьте додому. Я захоплю інструменти і зайду до вас.

— До мене?! — зрадів їжак. — Ви ж маєте терміновий виклик!

— Так. Я записую виклик до вашої дитини. До речі, як до вас добиратися?

— Отак вийдете і просто, просто, а потім...

— Точніше.

— Вибачте. Ми тут живемо недавно, — торохтів зраділо їжак, — я не знаю, як що називається.

— Вкажіть напрямок.

— На південь, на південь, а потім звернете на захід...

— Стривайте, стривайте! Прихиліться ближче...

Їжак притулився майже до дірки, а звідти пошепки:

— Пробачте мені, але я дуже погано бачу, — зізнався кріт.

— А ви не пробували звернутися до лікаря?

— Я ж сам лікар! — засміявся кріт. А їжаківі стало незручно.

— Я не хотів... — вибачився він.

— Пусте, — продовжував кріт. — Зате я дуже добре чую. Прогупайте мені напрямок, а я за вами...

— Ви, може б, вилізли на поверхню? — зам'явся їжачок.

— Еге, ви гадаєте, що я під землею рухатимуся надто повільно? Позмагаємось? Будемо битися об заклад?

— Та ні, навіщо? Мені аби швидше.

— Тоді шлях вибирайте навпростець. Інструменти зі мною. Гупайте!

ПЕРЕПРАВА

— Гуп, гуп, гуп, гуп! — у чотири ноги тупає їжак, аж земля під ним вгинається.

Зелена блискавиця шугнула перед самісіньким писочком у їжачка і впала далеко в траву. То стрибонув наполоханий коник. Не встиг їжачок припинити гупання від такої несподіванки, як спереду забив фонтанчик свіжої землі.

— Ми вже прийшли? — питає кріт.

— Та ні. Я те... подумав, чи ви встигаєте за мною?

— Ми рухаємось надто повільно. Тупайте мені через раз!

Радий би їжачок чапати швидше, та постала перед ним гора. Висока чи невисока, але доки видерся на неї, серце не вмещалося в грудях. Донизу майже котився, а кріт уже тут:

— Не забувайте, що доки ви збиралися на гору та котилися з неї, я під землею перетнув шлях майже вдвічі менший!

— А ви ж мене чуєте?

— Тупайте через п'яте на десяте!..

Їжачок біг підтюпцем, пританцьовуючи, та враз і став:

— От тобі й напростець! Струмок тече!.. Як же крота через воду переправити?

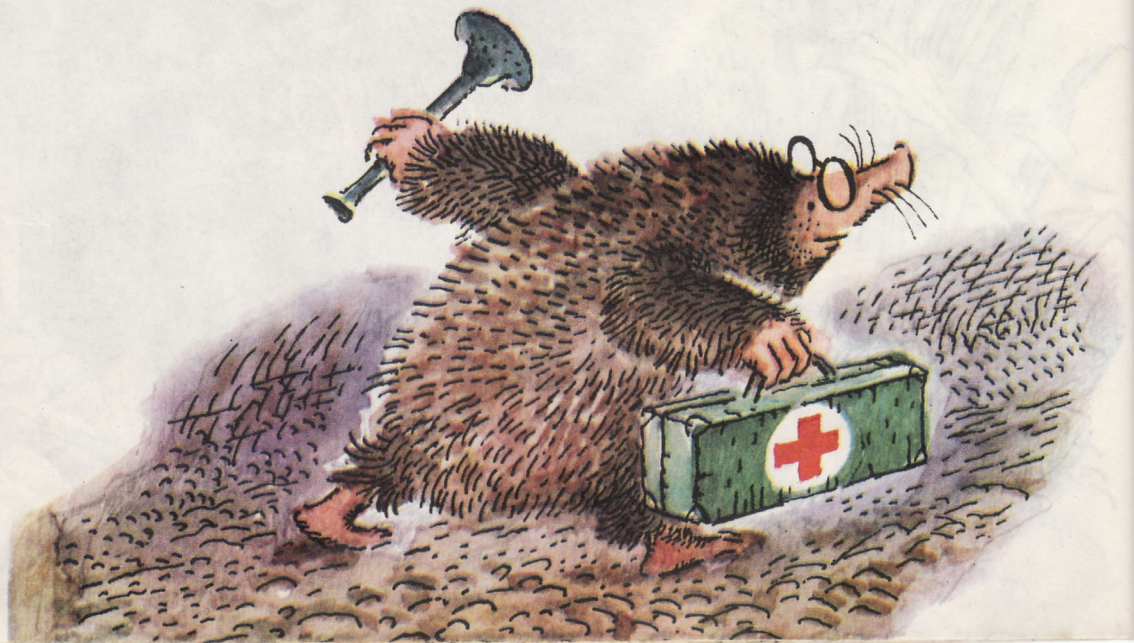
Поткнувся бережком в один бік, в другий, а з того боку кріт гукає:

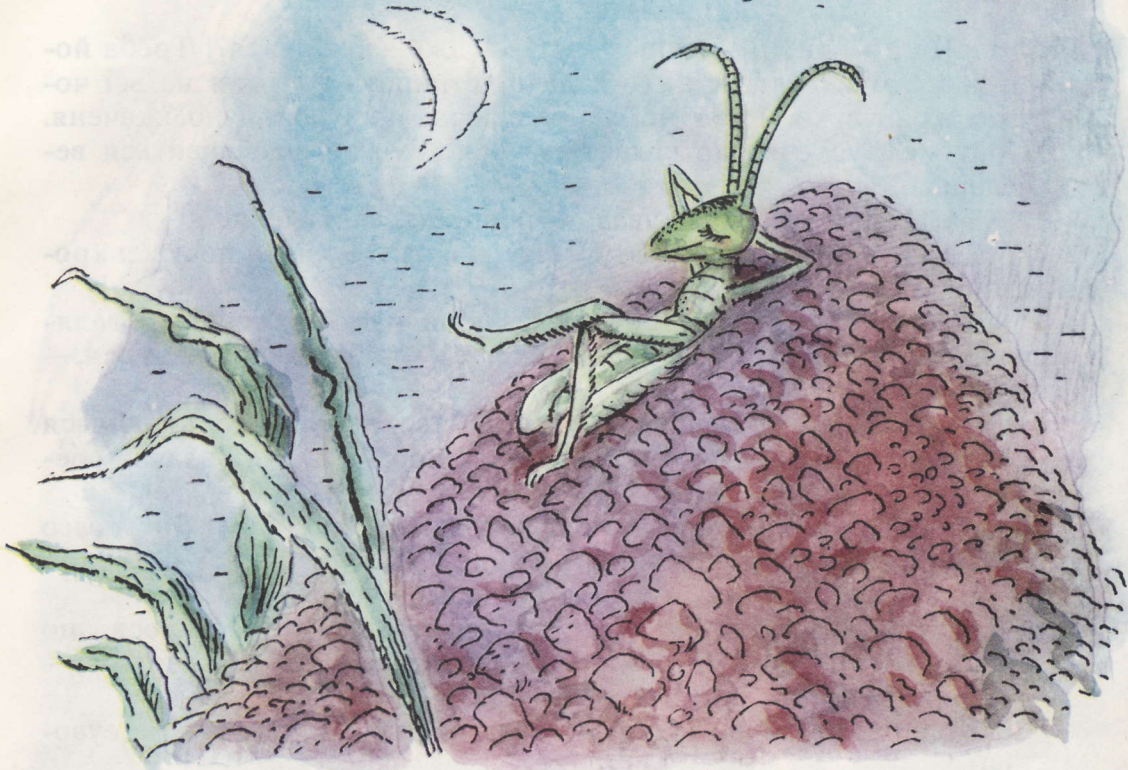
— Ви не вмієте плавати?

— Умію.

— То чого ж ви стали?! Гей, зупиніться! Остигніть трішки!

Не кидайтеся спробою до води, адже ви розгарячилися. Кажу це вам як лікар!

— Як вам вдалося перебраться на цей бік, адже ви зовсім сухенький?! — дивувався їжачок, струшуючись після купання.

— У мене тут запасний хід.

— Попід струмком?!

— Ні, в обхід. Недалечко верхів'я струмка. На тому місці криничка. Примусили ви мене пробігтися трішки. Далеко ще?

— Тепер близьенько, — відхекується їжак. — У затінку...

— Це чи не там, де ліщина росте?

— Так, так. Саме... там! — зводив дух їжак.

— Тоді я добре знаю. Це на краю сонячної галявини. Я там бував не раз. Можете не гупати, однак я прибуду туди раніше за вас!

НОРА

Їжак ледве перевалився через поріг. Важко зводячи дихання, підступив до кубелечка. Їжаченя лежало із заплученими очима. Крота в хаті не було, але замість радості в грудях більшала тривога.

Вискочив надвір.

«Що робити? Де подівся кріт? Невже заблудився?! Треба йому напрямом показати!» — їжак підстрибнув і гупнув на всі чотири кривульки. І тут йому причулося, ніби зойкнуло їжаченя. Притьмом ускочив до кімнати, а воно стогне, але дивиться веселенько.

— Мене хтось полікував! — пропищало їжаченя.

Щось шелеснуло, завовтузилося в кутку, і звідти почувся кротячий голос.

— Трактор звечора обкошував краї навколо сонячної галявини і позавалював мої старі ходи, то я трішки припізнився, — ніби вибачався кріт.

— То ви вже тут, лікарю? А я думав... де ви? — придивлявся в закуток їжак — у його оселі свіжіла нора, і звідти балакав обережний кріт.

— Дякую, що вказали мені напрямом, але... чому так довго не зверталися за допомогою, — спитав він суворо.

Їжачок зирнув на їжаченя. Те відвернуло очі.

— Не хотіли вас турбувати, лікарю. Спочатку гадалося, що якось воно обійдеться: покашляє, перечеає і те... і минеться, — мимрив, затинаячись, їжак.

Кріт бачив, що батькові соромно за їжаченя, і мовив ще суворіше:

— Не обійдеться і не минеться! До лікаря треба звертатися одразу. Бо тепер дитина в такому стані, що, як не питиме ліків, може померти! — кріт наголосив на останньому слові, щоб трохи настрашити нерозважливе їжаченя.

— Ой! — зойкнув їжак.

— Ой! — і собі злякалося неслухняне їжаченя. — Питиму!

— Руту-м'яту змішаєте з ромашкою. Полоскати горло сім разів на день, — приписав ліки кріт.

— Ой, лишенько! А де ж ми тієї рути візьмемо? — забідкався їжак. — Вона ж не те... не росте в наших краях!

— Ви не знаєте, де взяти рути-м'яти?! Вона росте на нашій сонячній галявині недалеко від кринички, звідки витікає струмок. Збирати руту до схід сонця, коли ще трактор спить. Бувайте, на мене чекають... Не забувайте, до схід сонця... — прогуло вже далеко в норі.

Їжаченя заснуло, кидаючись і мурмочучи вві сні, а їжачок так і не лягав до ранку. Прибирав у кімнаті, щоб їжаченяті легше дихалося. Виносив грудочки і позмітав куряву, замостив пахучою травичкою дірку в кутку, але затоптувати землею кротової нори не став. Йому було приємно мати свій хід до такого гарного сусіда...

ЩО БУВАЄ, ДОКИ ТРАКТОР СПИТЬ

Небо ледь сіріло, коли їжак почапав за ліками.

Сонячна галявина ще потопала в сутінках. Танула зірка на просвітлілому небі, а земля і трава були сизі від роси. Рутою ніде і не пахло.

«Ага, лікар сказав, що вона росте біля кринички»,— міркував собі їжачок.

Як не намагався він піднімати свої кривенькі ніжки, але переступати через високу, густу траву не сягав, плутався в ній, перевалюючись з боку на бік, наче плив через воду. На голочках зарясніли краплини роси, пробираючись до тіла. Їжачок мерзлякувато струшувався, пирхав, але рішуче пробирався вперед, лишаючи по собі темний зелений слід на траві.

Мокрий з ніг до голови їжак вибрався на суху місцину біля кринички, принюхався, поводячи рильцем довкола,— нема рути.

Виліз на бережок, а там кротова гора височіє: «Бач, оно скільки землі повигортав на поверхню. Зараз, мабуть, солодко дримає. Незручно будити його вдруге за цю ніч»,— їжак безпорадно озирнувся і аж тепер помітив, що він тут не сам.

На кротовій горі сидів коник, виглядаючи сонця. Коник скоса, недовірливо поглядав на забрьоханого їжачка.

— Доброго ранку! — чемно привітався їжак.— Ви часом не бачили, де тут рута росте?

— Перед носом!..— буркнув коник, невдоволений, що його стривожили.

Перед їжачком ріс високий лопух.

— Оце рута?! Хіба вона така? — не повірив їжак.

— А яка ж,— позіхнув коник.

— А чого в неї таке велике листя? — здивувався їжак.

— Щоб сонця побільше вбирати.

— А що, це в неї такі кулачки?

— То реп'яхи...

— А хіба в рути реп'яхи бувають?

— Бувають...— ледве стримувався коник, щоб не зареготатися.— Понюхай!

— Не рута це! — потягнувши носом, мовив їжак.

— Хіба ж ти й справді не бачиш, що це не рута? — не витримав коник.

— Ні,— відверто зізнався їжак.— Роса ж, і все довкола однакове, сизе...

— Лопух!

— Я знаю, що я лопух... у цій справі. Але й ви...

— Та ні! — посміхнувся коник.— Перед тобою і є лопух!

— Що ж ви мені голову морочите стільки часу! — скрикнув із серцем їжак.— Скоро сонечко зійде!..

— А чого ж ти ні світ ні зоря товчешся тут, у неділю поспати не даєш? — приндився коник.

— Ліки шукаю... Дитя дуже хворе...— ледь не сплакнув їжак.

Аж коникові стало ніяково за себе, що насміхався і дурич не повернувся. Коника поймав жаль за їжаченятком.

— Ти вже пробач мені... Я ж не знав! — мовив присоромлено.— Тобі руту-м'яту?.. Так вона росте осьдечки під горою, за лопухами. Обережно, там роса велика!..

Де вже було їжаків на росу зважати?! Він з тривогою поглянув на схід, де за обрієм мліло сонце, і переліз через кротову гору.

У ХАЩАХ ТРАВ

Під горою іще не розвиднялося. Їжачок повз у гущавині майже навпомацки. Раз у раз натикався писочком на лопуцьки та стовбурці, обминав їх, перечіпався, плутався і відгортав набік колінчасті соломини соковитої трави. Рутою ніде і не пахло, чи то він уже і нюх втратив. Поспішав, аж серце заходилося, однак, здавалося, що товчеться на місці.

«Як знаєш куди бігти, то ноги самі тебе несуть. Але спробуй знайти щось, коли не клав!..» — гарячував їжак.

А в хащі починало світліти...

«Ой, сонечко ясне, велике, ласкаве і добре! Спинися на обрії, не поспішай, не сходи на крайнебо сьогодні, доки я знайду ліки для своєї дитини!..»

Зглянулося сонце на їжача, що з новою силою гріб траву.

— Ти куди?! — заступив йому дорогу товстеленний стовбуряка. — Не дам! Не впусти! Не вступай у мої володіння!..

— Хто це? — відсахнувся їжачок.

— Я єсть головний лопух сонячної галявини. Це єсть моя країна!

Тут за стовбурякою запручалася бліда стеблина, яка виднілася навіть у темряві.

— Впусти! Впусти його до мене! — прошелестіла тоненько.

— Мовчи, руто! Нехай він іде геть... — пролопотів півголосом до неї лопух. — Ходять тут усякі заготовачі та общипують тебе, смикають та скубують нас!

— Не треба мені твого захисту!.. Вони зривають тільки нижні листочки, які однак би засохли, а ти мені дихати не даєш! Гей, хто там? Не слухайте лопуха. Ось вам листочки!

Їжак зрадів, потягнувся до листочків. Та лопух підставив листком підніжку, і їжак... брикнув через голову вниз, покотився під гору. Приземлився вдало, просто на лапки, і одразу над ним озвався співчутливий голос:

— Не забився? Це я — рута.

— Де ж ти є? — лапкував у півтемряві їжак.

— Та ось я, тут. Лопух тримає мене в ямі, а сам позаймав зі своїм лопушинням землю ближче до сонця. Ці лопухи ще з тої весни увірвалися на нашу сонячну галявину і тепер затуляють усіх від світла. Мало того, вони, підступні, дуже вкоренилися: намацують корінням одне одного попід землею, і це надає їм страшної сили. Але тільки-но лопухове коріння торкається до мого, як мене наскрізь пронизує їхнім струмом... Просила я допомоги в крота. Він пообіцяв роз'єднати лопухівське

коріння, але зночі подався на терміновий виклик до хворого. Мабуть, доконають мене лопухи. Порятуй хоч ти, звільни мене з фіолетової тіні!

Їжак шпарко відхопився на дибки. Лопух хряснув його мокрим листком у рильце.

— То ти ще битися лізеш! — скипів їжак. — Ну, начувайся!.. — Він наступив на листок м'ясистому лопухові, притоптав до землі:

— Ага, будеш?!

— Буду! — не піддавався лопух.

Невідомо, чим би закінчилося їжакове борюкання з лопухом, якби з-за червоного пруга край сонячної галявини не загуркотів грім. Їжакові здалося, що то рушило з-за небокраю саме сонце. Гуркіт все наближався і наближався. Їжак притьмом рвонувся до рути, бо мав будь-що-будь зірвати ліки до схід сонця, але тут перед їжаком з трави ніби виринув жовтогарячий трактор на величезних, більших від сонця, чорних колесах і посунув просто на нього.

Над головою блискавкою шугонув коник.

— Тікай!!! — просюрчав він.

Їжак ледве встиг податися набік. Майже впритул прогурчав заклопотаний трактор.

Збоку від трактора при самій землі, ніби великий гребінь, чесала траву механічна коса. Та так чесала, що за нею і трави не лишалося. Коса рівненько пливла, татакаючи щось до трактора, а трава ніби сама перестрибувала через неї і витягувалася за трактором у рівненький покіс. Тільки коники, як зелені крапельки, прудко прискали на всі боки. В повітрі запахло димом і солодким духом кошеної трави, наче кавунами.

Коли трактор поїхав далі, їжачок підступився до рути.

Куц зеленої рути дивом залишився майже цілий, лише верхівки понахиляло.

«Вона ж тут ледь жива. Як же у неї ще й листочки просити для ліків?..» — їжакові защеміло серце, коли згадав про їжаченя.

— Візьми! — прошепотіла вона. — Трактор косою зрізав свіжий листочок.

Їжачок наколов його на голку і так помчав додому, що листочок майорів на вітрі, як зелений прапорець.

КУДИ ПОДЛОСЯ ЇЖАЧЕНЯ?

З-за ліщини визирнув перший промінець і побіг за їжаком темно-зеленою смугою поміж сизими росами. Траву на тій смужці зчесало і позтинало майже при землі. Стерня боляче колола їжакові лапки. Він важко перелазив через покіс, шукаючи свою домівку. Та все довкола перемішалось в одну зелену масу. Однак промінець не встигав за їжаком, у якого тріпотів зелений листочок на голці.

Нараз їжак здерев'янів. Бо побачив таке, що лапки йому затрусилися і перестали слухатися. Промінець наздогнав заціпенілого їжака над урвищем.

Слід від колеса, мов траншея, перерізав галявину, колією втовкся в стерню через їжакове помешкання.

Стрибнув їжак у колію, нюхнув туди-сюди, шкрябнув тверду, як камінь, землю і враз, як ошпарений, видряпався на стерню, щодуху побіг у напрямку до кротової гори.

Листочок рути, що був наколотий на спині в їжака, злетів з голочки і впав на покіс.

З НАМИ ТРАКТОР!

Біля кринички раз у раз крутився трактор, пихкаючи димом, а на рівенькому майданчику біля лопуха гупав їжак. Чорніли свіжою ріллею розстрошені і щент зруйновані кротові гори.

Лопухові ж настало повне роздолля! Не відчуваючи довкола трави, що обступала його, він розправив свої зелено-сірі листки, як змієві крила, набирався соком і пнувся вгору, вшир.

Лопух сам зайняв їжачка:

— Ну, що, їжаче? Тепер ми з трактором покажемо і тобі, де раки зимують. З весни ми зайняли кротові гори, а зараз, коли трактор розчистив для нас життєвий простір, уся сонячна галявина буде тільки нашою!

Їжак мовчки обійшов його і гупав далі, хоча вже й сам зневірився, чи вдасться викликати крота.

«Мабуть, забився на найдальшу глибину від трактора і не чує, як я гукаю його!» — зітхав і знову брався до гупання.

Перед цим він оббігав уже всю галявину, заглядав у кожен затишок, рився в покосах, але їжаченяти так і не відшукав. Бо дитині, як кажуть, одна дорога, а батькові — десять, коли шукає. Зникло, наче крізь землю провалилося! Єдина надія лишилася на крота, що допоміг би, коли його ласка, розкопати колю на місці недавнього житла та подивитися — може, воно причаїлося в руїнах заваленої домівки?

Лопух, бачачи, що їжак не звертає на нього ніякісінької уваги, геть зовсім розперезався.

— І руту ми з трактором доконаємо! — не вгавав він.

— Ось цить! Не шелести хоч ти! — Їжак помітив, як недалеко від рути розкотилися грудочки...

Він боявся найменшого шереху, чекаючи, що заб'є от зараз фонтанчик свіжої землі і на поверхню вилізе кріт. І тут на нього покотився знайомий гуркіт. Їжак протер очі і знову зажмурився, обхопивши лапками голову. До зеленої рути наближався трактор.

— Трактор з нами! Трактор за нас! — лопотів своєї лопух.

Їжакове серце захлинулося від болю і зневаги. Не тямлячи себе, в німому розпачі, він кинувся навперейми тракторові, ніби своїм крихтним тільцем міг зупинити цілу гору оживленого заліза.

— Побережись! — трактор засигналив, з ходу опустив косу і газонув — аж луна покотилася сонячною галявиною.

Їжак напружився, як укопаний прикипів до місця, не вірячи своїм очам. Сталося вже й зовсім несподіване. Принаймні для лопуха.

— Трактор з нами! — ще скрикнув востаннє головний лопух, затрясся, захитався з боку на бік, підстрибнув над металевими зубами коси і зник позаду трактора.

— Обережно! — піднялася над їжаком коса, перелітаючи вгорі.

Ошелешений їжак так і не поступився набік. Ноги не корилися йому.

— Пррривіт!!! — повз їжака, салютуючи димком, дружньо пророкотав трактор. Він косив лопухи.

ЩАСЛИВА ЗУСТРІЧ НА СОНЯЧНІЙ ГАЛЯВИНІ

— Дякую тобі! Який ти хоробрий! Самого трактора не злякався! — тоненько зашелестіла рута. Вона була жива, тільки дуже похилилася до землі. Бо в фіолетовому затінку стебло виросло тоненьке. Вона попросила:

— Відщипни кілька листочків, і мені стане легше піднятися. Зараз зійде сонце!

Їжак обережно відірвав три маленькі листочки і... ясно почув голос дитини:

— Тату!

Можете уявити собі, що робилося з їжаком, коли з-під землі вилізло живе-живісіньке їжаченя!

За їжаченям висунувся з нори кріт і замилювано дивився, як батько з дитиною горнулися одне до одного.

Їжаченя враз оглянулося на крота і підбігло до нього:

— Полікуйте тата! — попросило воно.

— Батько твій здоровий! — чмирхнув кріт.

А їжаченя просить:

— Полікуйте та полікуйте! Тато наш затинається.

— Можеш гордитися своїм татусем,— устряв їжак.— Тато твій те... не затинається!

— Гордитися? — протяжно перепитало їжаченя.— А ліки йому не пити?! — звернулося воно до крота.

— Ні, не пити,— ствердив кріт.— Тато вилікувався, бо він не про себе, а про інших дбає...— І кріт весело заговорив до їжачка: — Я ж ото вночі приплутався додому, а заснути не можу — стукнуло мені в голову, що прописати ліки я прописав, але доки ви до схід сонця нарвете їх та приготуєте, мине якийсь час. А їжаченяткові потрібно лікуватися негайно. Отож я взяв трохи свого запасу і старим ходом чимчикую до вас. Самого вже не застав дома. Даю ліки малому. Чую, двигтять земля, і добре двигтять — от-от усе завалиться! Так я за малого — і до нори... Добре, що ви не засіпали нору,— сміявся кріт, що вже зовсім не боявся їжачка.

— Тату! Я побував там, де немає ні дня, ні ночі, ні сонця, ні місяця, ні зірок, не щебече соловейко, де ні вітер, ні вода не шумить!..

— А як же ти туди проліз?! — схилився до дитини їжачок.

— Бо я маленький, як мишка.

— Він допомагав мені роз'єднувати лопухове коріння під землею. Житимуть лопухи на сонячній галявині, але нікого не глушитимуть!

— А навіщо вони тут здалися, лікарю? — не втерпів їжак.

— Як навіщо? — здивувався кріт.— Лопухи теж лікувальні. То лишень вони зазналися дуже, гадали, що сонячна галявина тільки для них існує.

— А де вони тут взялися? — спитав їжак, поглядаючи на руту.

— Трактор посіяв,— пояснив кріт.

— Он чого вони так бундючилися: з нами трактор, з нами трактор...— гмукнув їжак.

— Трактор доглядає за лікарськими рослинами на сонячній галявині,— продовжував кріт.

— Трактор поганий? — запитало їжаченя.

— Що ти?!

— Але ж він руйнує ваші гори!

— Він, спасибі йому, їх розгортає. Бо мені самому дуже важ-

ко довелось би скрізь устигати. Адже я роблю підземні ходи, щоб розпушувати ґрунт, аби вода і повітря підступали до коріння рослин, та й шкідників заодно знищую... Трактор справедливий! Як би ми тут жили без трактора? Адже сонячна галявина — для всіх!

Коник на вершечку нової кротової гори блаженно потягнувся, розправив крильця і затрепетав усім тільцем, наповнивши вродливим сюрчанням зелену тишу. Над світом зійшло і розповніло сонце, як величезна квітка.

Літературно-художественне видання

Васи́лий Миха́йлович Довжи́к

Ежик и цветок

Сказка

(На українському мові)

Для дошкільного віку

Художник Аким Давидович Левич

Київ «Веселка»

Редактор І. А. Малкович. Художній редактор В. А. Кавун.
Технічний редактор Т. В. Остаєцька. Коректор І. Ю. Павлоцька.

Інформ. бланк № 4561

Здано на виробництво 26.12.86. Підписано до друку 19.03.87.
Формат 70×100^{1/16}. Папір офсетний № 1. Гарнітура звичайна
нова. Друк офсетний. Умовн. друк. арк. 1,95. Умовн. фарб.-
відб. 9,10. Обл.-вид. арк. 2,06. Тираж 125 000 пр. Зам. 7-1.
Ціна 15 к.

Ордена Дружби народів видавництво «Веселка», 252655,
Київ, МСП, Мельникова, 63.

Книжкова фабрика «Комуніст», 310012, Харків-12, Енгельса, 11.

Д $\frac{4803010200 - 144}{M206(04) - 87}$ 115.87

© Видавництво «Веселка», 1987

15 к.

